

ЧИЊЕНИЦЕ О АКРИЛАМИДУ

Процењује се да је око 54 000 запослених у ЕУ потенцијално изложено акриламиду. Изложеност акриламиду на раду се најчешће дешава путем контакта коже са тврдим мономерима и удисањем прашине и испарења током производње акриламида и полиакриламида. Изложеност повећава ризик за неколико врста рака (по IARC класификацији спадају у групу 2A, тј. вероватно карциногени по људе). У телу, акриламид се претвара у једињење које се назива глицидамид, које изазива мутације и оштећење ДНК. Високи ниво изложености акриламиду на раду може да изазове и неуролошка оштећења. Међутим, студије изложености на раду су тренутно ограничене и није могуће извести јасне закључке.

Где се појављује ризик

Потенцијално изложени акриламиду су запослени у папирној, грађевинској, топионичкој, текстилној, козметичкој индустрији, затим запослени на експлоатацији нафте, запослени у индустрији за прераду хране, у рударству и пољопривреди.

Више о супстанци

Акриламид је незасићени амид који постоји као бела кристаласта чврста супстанца без мириса на собној температури. Превасходно се употребљава за производњу супстанци које се називају полиакриламид и кополимери акриламида, који се користе за многе индустријске процесе, као што су производња папира, боја и пластике, као и за прераду воде за пиће и отпадних вода.

Како симптоми могу да утичу на вас

Дуготрајна изложеност или она која се понавља на било који начин, могу да изазову слабост мишића, губитак координације, осипе на кожи, претерано знојење шака и стопала, хладне шаке, љуштење коже, умор, као и оштећења централног и периферног нервног система. Дуготрајна вишегодишња изложеност акриламиду може да изазове неколико врста рака кроз оштећен ДНК.

Период латентности између изложености и појаве рака изазваног акриламидом је између 4 и 16 година.

Шта можете да урадите

Континуирано спроводите одговарајуће мере за случај изложености, тако да је познато када треба предузети одређене активности. Истражите да ли запослени извештавају о раним симптомима. Запослени морају да буду свесни утицаја изложености.

Најбоље решење је контрола изложености, на пример избегавањем контакта са кожом и избегавање удисања. Идеално, то укључује развој затворених система за руковање акриламид мономером. Уколико је могуће, треба избегавати руковање мономером у затвореном простору. Запослени који рукују агенсом треба да носе дугачке рукавице од поливинила и комбинезон за виšekратну употребу који се пере. Инсталирајте одговарајуће системе за вентилацију. Треба забранити конзумирање хране на радном месту. Запослени треба да се детаљно окупају након краја сваке смене и после сваке ненамерне изложености. Опрема за личну заштиту треба да се користи као последња опција, након увођења могућих пројектних решења.

Извори: cancer.gov, EFSA, IARC, EC, NIOSH, OSHA, CAREX